

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se tri- ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. — Opraviništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodnej tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Koliko moramo in koliko smemo terjati.

(Konec.)

Naj se slovenska pravna akademija osnuje le za tiste predmete, ki se na vseučiliščih predavajo v tretjem in četrtem letu, torej za uk državnega zakona, kupcijske in menjijske postave, kazenske postave, postopnikov v kazenskih, prepisnih in drugih sodnijskih zadevah, za narodno gospodarstvo, za finančne in druge politične vede. Za vse te predmete zadostuje pet profesorjev, čemur je prča indeks juristov tretjega in četrtega leta.

Na večjih vseučiliščih sta res po dva profesorja za ravno tiste predmete in semtertje še kak docent; vendar to posameznemu pravniku malo koristi, ker nij mogoče poslušati oba v tistem času; še manj je to mogoče slovenskim pravnikom, ki se morajo uže zaradi gmotnih težav izogibati dolžnosti, da bi za en in isti predmet plačevali dvojno ukovino.

Predmete prvih dveh let, namreč rimsko cerkveno in nemško pravo, občno avstrijsko in pravno zgodovino, pravno filozofijo naj pa naši mladeniči še zanaprej poslušajo bodisi v Zagrebu ali na nemških vseučiliščih. Te vede imajo splošno veljavo in za naše potrebe bode zadostovalo, ako se naši pravniki v domačem jeziku izužijo v onih vednostih, katere morajo znati pri vsakdanjem občevarji s slovenskim ljudstvom. V teh prvih dveh letih ima vsak slovenski pravnik, kateremu je mar za splošno omiko, dovolj prihke, razen predpisanih predmetov poslušati druge nauke, kolikor to dopuščajo postavne določbe in vseučiliška pravila. Kajti v tem oziru obstoje postavne meje. (Na pr. pisatelju kot pravniku nij bilo dovoljeno vpisati se mej slušatelje astronomije.)

V teh dveh letih ima slovenski pravnik dalje priložnost shajati se z dijaki raznih fakultet in narodnostij, ter prisvojiti si vse dobičke, katere gosp. prof. Š. navaja na korist vseučilišča.

Za prvi poluletni tečaj naj bi se imenovali samo trije izredni profesorji. Ako vstopi primerno število akademikov, potem naj se učne sile pomnožijo. Tudi na slovenske pravne akademije naj se strogo ravna po pravilu, da nikdo ne postane ordinarij, ki v svojej stroki ne objavi samostalnega učenega dela.

Ta poskušnja državo ne bode stala toliko, kolikor neuspešni napor ponemčevanja. Za primerno število akademikov se nij bati, če se slovenski jezik proglasi uradnim jezikom na Slovenskem.

A nejurist mi zna ugovarjati, da nij treba pravne akademije, ker se naši pravniki na zagrebškem vseučilišču ne samo pravnih vednostij naučijo, ampak tudi sorodnega jezika navadijo. Ko bi se tudi ne spodtikal nad različnostjo narečij, vendar mislim, da imamo tudi pravniki pravico svoje stališče objasniti. Filozofične in medicinske vede veljavne so jednako po vsej Evropi, po vsem svetu; a nam pravnikom je treba znati postave veljavne v lastnem kraju. Naše postave sklepa dunajski državni zbor, vse druge sklepa peštanski državni oziroma hrvatski deželni zbor, še natekla se ne vjemajo. Postopanje pri sodnijskih opravkih, kazenska postava, vse se le uči tako, kakor velja na Hrvatskem. Za to se nij čuditi, da ministerstvo ne dopušča pravnikom, bivšim vsa štiri leta v Zagrebu, poslovati v naših krajih, če ne napravijo v Cislejtaniji vseh izpitov od družega državnega počenši. Pa kako izpite delati. Komisija bode zahtevala znanje naših postav, ne pa hrvatskih; potem bi mo-

ral pravnik, da se i tukajšnjih postav in jezika privadi, še eno leto nemško predavanje poslušati t. j. eno leto izgubiti. Pa še drugi premisleki plaše naše pravnike, da bi romali v Zagreb.

Če vse to preudarimo, nam vendar ne ostaje družega, ko grešiti zoper nebulozno načelo Karla IV. in odločiti se za zaničevani kosček t. j. za pravno akademijo, kajti tudi se slovenski stolci na graškem vseučilišču bi le ponavljali žalostne izkušnje, katere so grenile dr. Kranjcu poslovanje v Gradcu in v kratkem času pretrgale nit življenja tej naredbi. Vkljub slovanskim stolicam bi le majheno število Slovencev stalo nasproti nemškim pravoslovnim profesorjem. V učiteljskem zboru (Professoren-Collegium) bi se zastopnikov ne imeli in če tudi, vendar ne bi mogli sklepati po svojem razsodku. Nemška večina bi sklepala, kateri kandidat se ima ministerstvu priporočati za profesorja, ona bi odločevala red predavanja; tej večini bila bi osoda učiteljev na slovanskih stolicah in tudi osoda slovanskih stolic samih izročena. Po ravno tistej postavi od 27. aprila 1873. leta št. 63. d. z. ima učiteljski zbor odločevati red predavanja in skrbeti za naučna sredstva. Kaj pa tedaj če se ta večina zavé svoje narodnosti? Torej lastni rojaki terjajo, da bi mi Slovenci povsod le bili nemil pritliklaj? Taka zmešnjava je le pri nas Slovincih mogoča, ker pri nas še zmirom strast temni obzor, strast ki se sicer kaže v lepem svitu domoljubnega navdušenja, ki pa večkrat zakrivi, da ostanemo na suhem. Mej nami nij domoljuba, ki ne priznava potrebe uka in napredka. Če pa hočemo pri vladi kaj doseči in težavam izpeljave člana 19. osnovnih postav v okom priti, moramo se pred vsem zjediniti zastran sredstev. Domoljuba ne sme

Listek.

Punkelmajor.

(Spisal Cestnikov.)

V lemenatu je bil najprej ljubljanskem, potem je pa tornister nosil na hrbtu in puško na rami prav težavno po benečanskih ravninah, ter je vselej, kadar je orožje obvešal na svoje telo in se pripravljaj na marš, prav pobožno vzdihnil besedice, katere se čujejo v lemenatu vsak dan po obedu: „Tu autem domine misere nobis!“ Zakaj je tako zdihoval uže preje, nego se je najel komisa, ne vém, ampak pravil mi je pozneje, da bi bil prav rad včasih zamenil puško s „pentateuchom“, ko bi bilo šlo.

Ker je imel očeta v Kravjej dolini doma, se je obrnil s pismom do taistega in ga je prav lepo in ponižno prosil, naj ga reklamira od vojaštva, kar je oča nazadnje tudi storil, čeravno je rekel, da mu nič ne škodi — sinu

— vojaška suknja, ker je duhovensko kuto tako na tihem slekel in obesil na klin.

Ko se je rešil puške in tornistra, je stopil v državno službo, kjer je dobival s početka 210 gld. pripomoči, a pozneje 315 gld. letne plače. S to plačo bi ravno izhajal, ko ne bi bilo treba plačati stana in hrane, potem pa krojača in črevljarja, je rekel, pa živel je prav veselo.

Lepe oči je imel črne, nos malo na Židovsko stran zakrivljen, čelo visoko, in las je tudi še imel takrat nekaj na glavi, čeravno se mu je uže bila počela delati tonsura vrh glave, pa popevati je znal tenor, kakor malo kedo. Prav rad je zapel katero veselo in pa zemljake svoje je priganjal k petju, če je imel kaj denarjev, če pa teh nij bilo, je tudi drugim za voljo popeval, pa tedaj se je držal le bolj žalostnih.

Ker je bil pri ženskem spolu dobro zapisan, je hotel tudi serenade delati, ali sam s

kitaro, ali pa je popeljal svoj kor soboj pri posebnih svečanostih. V tem slučaju sem tudi jaz moral vselej poleg biti, in če sem peval II. bas, sem dobro opravil, kedar je pa naneslo, da sem moral pevati I. bas, me je vselej kregal pri zadnjem štrofi Preširnove pesni „pod oknom“.

„Pred neznane srčne rane
Meni spati ne pustó!“

smo popevali, in tukaj je imel neko figuro za prvi bas, katere si jaz nijsem mogel zapamtiti pri najboljšej volji, a on je v to figuro bil čisto zaljubljen, pa če sem jo zgrešil, me je vselej prav po kaprološko s pestjo v rebra sunil tako jako, da sem se včasih skoro zvrnil na tla pod kakšnim oknom. Enkrat mi je bil stopil na kurje oko, še predno je bilo do omenjene figure prišlo, tako krepko, da sem bil nekako zavil previsoko z glasom ter sem mu skazil najlepši efekt pri finalu.

Kadar se mu je prav slaba godila uže

biti za to, da bi njegova misel obveljala, če je napačna. A da se razbistrijo nazoni o tej zadevi, predrznil sem se objaviti, zakaj se slovenski narod za pravno akademijo poganja.

Dr. P.

Iz državnega zbora.

Z Dunaja 16. okt. [Izv. dop.]

(4 seja.) Električna iskra Vam je uže potrdila moje včeraj izrečeno mnenje glede volitve odborov. Zdaj še le so se ustavoverci za trdno prepričali, da so ob večino, dozljaj so še vedno imeli nekoliko upa, češ, da bodo uže na kak način zmetli avtonomiste. Zato je zdaj huda jeza v celem ustavaškem Izraju in ugibajo, kako bi se znosili nad vlado. Napenjali so se na vse kriplje, da dosežejo večino, in bolnega barona Tauffererja neki iz postelje pritirali, pa jim vse nij nič pomagalo.

Po otvorenji seje je grof Taaffe predložil načrt zakona o upravi Bosne in Hercegovine, minister Horst pak načrt zakona za podaljšanje brambovske postave do konca leta 1889; nadalje je predložil načrt zakona za preskrbljevanje stoječe armade in dopolnilne reserve za leto 1880. Vodja finančnega ministerstva, Chertek, je izročil načrt zakona o dotaciji za vzdrževanje cesarskega dvora. Dotacija cesarskemu dvoru je bila po zakonu od dné 10. marca leta 1870 na deset let dovoljena in je znašala za vsako polovico države 3.615.000 goldinarjev. Sè zakonom od dné 28. junija 1872 se je ta svota v obeh državnih polovicah povečala na 4.650.000 gld. Ker pa konci tega leta poteče desetletna doba prvega zakona, določuje Chertekova predloga dotacije cesarskemu dvoru za daljnih 10 let tako, kakor je določena v zakonu od 28. junija 1872.

Potem se je določilo, da ostane v veljavi isti opravljeni red, kakor v minoletem državnem zboru. Poslanec Hevera in tovariši so predlagali, naj se vspostavi odbor petnajsterih, da se bode posvetoval in stavlil predloge gledé olajšanja davka posojilnicam in hranilnicam. Zakon zoper govejo kugo se je po prvem branji oddal odboru sestoječemu iz 24 udov.

Potem se je pričela volitev v adresni odbor; izid vam je v glavnej stvari znan. Oddanih je bilo 336 glasov. Po 333 glasov je dobilo 12 poslancev iz obeh strank; po 332 pa 8 poslancev; po 176 trije poslanci. Voljeni so tedaj od avtonomistiške stranke: Clam-

Martinic, Rieger, Šrom, Zeithammer, Groholski, Dunajevski, Czartoryski, Czerkavski, Smarzewski, Gudenau, Hohenwart, Klaič, Schneid, Giovannielli in Liechtenstein. Od ustavoverne stranke so bili po kompromisu ti-le izvoljeni: Herbst, Demel, Kopp, Scharschmied, Sturm, Ed. Suess, Tomaščuk, Weeber, Rechbauer. Za tem se je volil legitimacijski in peticijski odbor, in s tem sklenil dnevni red. Promber in tovariši so potem še izročili predlog, naj se uvede službena pragmatika za državne uradnike, grof Mieroszewski in tovariši pak so interpelirali vlado, kaj misli ona storiti, da se pomaga revščini v Galiciji, katero so prouzročile letošnje povodnji. Peta seja državnega zbora bode v petek.

Končno naj še dostavim, da utegne grof Hohenwart biti poročevalcem o adresi.

Čehi in Slovenci.

„Jednako pravo vsem! To gaslo obsega vse želje češkega naroda, ono zapopada vsa prizadevanja, odkar je v obče narodom na Avstrijskem dovoljena sploh kakšna želja, ono je smoter naših zastopnikov v avstrijskem državnem zboru, onih zaupnih mož, katere je narod tja poslal, da se bojujejo za njegove interese, njegov obstanek in sveto pravo, in očitno tu izjavljamo: narod in njega zastopniki ne bodo preje mirovali, dokler ne bodo tega cilja dosegli. Mi nečemo kaj posebnega, mi nečemo hegemonstva, mi se ne povzdigujemo domisljavo črez druge narode, mi ne zahtevamo družega, nego svoje sveto pravo, a to se nam je dosle siloma branilo. Češki narod je bil pepeluha v avstrijske družini narodov. Češki narod naj bi samo plačeval, — država, reprezentirana po jedne gospodstvujoče stranki se zanj še brigala nij. Poznali smo samo dolžnosti, pravice ne, mi naj bi samo služili, gospodariti smela bi samo ona stranka, ki je mislila, da je cesarstvo njena doména, katere si nij pridobila sè svojimi zaslugami, nego jo je podedovala vsled svojega pokolenja.“

Tako tožijo Čehi, tako toži Riegrov organ „Pol.“ v svojem broji od vtorka. Ali ne čuti vsagdo izmei nas Slovencev globoko v svojem srci te besede odmevati? „Pol.“ je pisala o Čehih, ali nikdo izmei nas, kateremu so poznate težnje našega naroda, ne bil bi jih mogel bolje opisati. Kakor češki zastopniki se bodo borili v državnem zboru za pravice češkega naroda, tako upamo mi tudi od

naših slovenskih poslancev, da bodo narodu slovenskemu priborili enakih pravic. Kakor Čehi, tako tudi mi kedaj uže kličemo: Vsem jednake pravice! mi ne zahtevamo družega, a dajte nam one pravice, katere zaslužio kot narod, katerih smo vredni kot ljudje! Ali kdo nam je odtegoval dosle naše pravice in jih pobijal strastno sebično?

„Ona stranka, ki je mislila, da je Avstrija njena doména, katere si nij pridobila sè svojimi zaslugami, nego jo je podedovala vsled svojega pokolenja.“

Ali kar osupnili so nas nadaljni stavki onega članka: „Naj pogledamo kamerkoli, v vseh važnejših službah in uradih vidimo v tem trenutku izključivo samo privrženike one stranke, ki je Avstrijo in njene narode terorizirala, ki je smatrala državo politiško in gmotno kot svojo sinekuro. Kakor se je narodu kratilo njegovo pravo v obče, tako je bila pri nas vsaka posamni človek eo ipso izključen iz vsake važnejše pozicije. Dobiti jo je mogel samo onda, ako je zatajil svojo narodnost, navlekel si livrêjo gospodstvujoče in privilegirane kaste in hlinil mišljenje, katero je naravski moralo biti tuje njegovemu srcu. Povsodi so nastavljeni samo ljudje, pristaši ustavoverne stranke, ki so strankarske interese identificirali z državnimi.“

Tu so opisane čisto naše razmere, obsestveno popolnoma naše stanje. Da bi moža z odkrito narodnim mišljenjem iskali z lučjo v raznih službah in uradih, teško da bi ga našli. Skrbelo se je, da so javne službe v rokah one stranke, ki je nam nasproti, in nemškutarji so oni ljudje, kateri so „navlekli si livrêjo gospodstvujoče stranke“, ki so zatajili svoj rod, da so se v svoje službi povzdignili. A tudi mi kličemo: dajte nam jednako pravico, naj uže neha enkrat ono protetiranje jedne same narodnosti, katero vzbuja v vseh ostalih narodih samo nejevoljo in nezadovoljstvo! Tam, kjer imamo pravico Slovencei stopati, tam naj se v bodoče več ne podpira naših nasprotnikov nam v silno kvar. V Avstriji ne sme več gospodariti samo jeden narod, in kakor Čehi zahtevajo: vsem jednako pravo! tako zahtevamo tudi mi, ne iz želje do gospodstva na domačih tleh, nego naglašaje svoje pravo, ki mora biti v jednej vrsti s pravom družih narodnostij. Temu našemu zahtevanju bodo dali izraz naši poslanci v državnem zboru v soglasji s zahtevami Čehov,

proti koncu meseca, je prišel tudi k meni pod okno popevat, in prav v smislu dr. Slančevega mol-tona je melanholično zapel menda svojo lastno kompozicijo:

Punkelmajor z Brega domá,
Fajf'co ima, tobaka petlá,
Fajf'co ima, tobaka petlá,
Strune prebira, pa brenkat' ne zná!

Kadar sem to pesen čul pod oknom, sem precej vedel, da ga nij več krajcarja v Punkelmajorovem žepu, pa da se mu je tudi kredit posušil.

Po pravici bi bil moral reči:

„Punkelmajor iz Kravje doline doma.“

pa to bi bilo pačilo ritmus, in ker licentia poetica ne sega tako daleč, je zapel nekoliko laži v tekst za silo, potem je pa vselej precej povedal, da je sicer iz Kravje doline doma, no, da mora reči „z Brega“ zavoljo ritmusa.

To smo mu vsi verjeli, da nij „z Brega“, ampak da je prav iz Kravje doline doma.

Kakor sem uže omenil, je Punkelmajor služil 315 gld. na leto, pa mu je težavno bilo, braniti se deficita, posebno kadar je prišel na vrsto krojač s svojim računom. Ker je imel njegov budget več prav grdih lukenj ter da bi se znebil vseh sitnostij naenkrat, je zaprosil predujam svoje plače in dobil je res v to ime 80 gld.

Sedaj je pa imel denarjev, ali, na mestu da bi bil plačal tu pa tam kaj, je šel k svojemu krojaču, ter mu rekel, naj pride jutri ob osmej uri po denarje, a mej tem je skupaj zbobnal vse svoje štatiste podokenske, ter jih odpeljal k črnemu Weissu. Tu je plačal nekaj, potem ga je pa kar zmanjkalo in nij ga bilo nikjer več, ni tenorja ni basa pro fonda. Ostali brez teh dveh smo se razšli vsak na svoj dom.

Bilo je krasno pomladansko jutro, lastavice so žvrgolele in čuk je uže bil odpel svojo

ponočno pesen, ko me probudi iz sladkega spanja žalosten mol-ton Punkelmajorov:

„Ko bi le enkrat še videl, kak solnce gor gre!“

„Kaj pa delaš ti Punkelmajor, in kje si bil celo noč?“

„Samo odpri, odpri, vse ti povem!“

Vržem mu ključ. Krvave oči in zaspane je imel in pa roko mi je podal.

„Kaj ne, tudi ti si bil v teologiji svoje dni?“ me vpraša.

„Bil!“

„Potem veruješ na Boga?“

„Verujem!“

„Tudi veš, da Bog nikdar Kranjca ne zapusti?“

„Tega ravno ne vem, slišal sem pač uže tako govoriti.“

„Če si to slišal, potem pojdi v moj stan in se vleži v mojo postelj do osme ure.“

„Si-li obnorel ka-li, moj lepi Punkelmajor!“

in baš soglasje težnj češkega in slovenskega naroda bode uplivalo na pravično vladno, da se bode morala ozirati na te zahteve bolj, nego se je doslé.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 17. oktobra.

„Pokrok“ poroča, da čaka grof Taaffe samo izida *adresne debate*, da bode potem predložil nj. veličanstvu cesarju dopolnitev ministerstva.

Adresni odbor se je konstituiral in volil za predsednika Groholskega, za namestnika dr. Rechbauerja, za zapisnikarja pa Schneida in dr. Tomaščuka.

Tudi v *ogerskem* saboru je minister-ski predsednik predložil jednake zakone načrte, kakršni so bili predloženi v 4. seji avstrijskega državnega zbora. Ogerski državni zbor se je bil nalašč zaradi tega sešel.

Vnanje države.

Gledé *grškega* vprašanja se poroča 16. t. m., da je porta sprejela 13. protokol berlinskega kongresa za podlogo dogovarjanjem; za to se je ukazalo grškim komisarjem, da bodo sporazumljenje poskusili doseči s Turki. Tekom tega tedna bode baje jedna seja.

V *rumunske* zbornici je zahteval dné 14. t. m. poslanec Blaremborg, da se mora o vladni predlogi gledé judovskega vprašanja glasovati po imenih; on je naznanil, da bode predložil od 56 poslancev podpisano izjavo zoper vladno predlogo, ako bode glasovanje tajno, kar se bode lahko zgodilo, ako le 15 poslancev zahteva tajno glasovanje. Mej podpisanimi so vsi vodje opozicije. Ko se je ta izjava prečitala, pričel je Blaremborg svoj govor, v katerem je pobijal nazore ónih, ki so govorili za vladno predlogo, dejal, da se ne sme trpeti pritiska od zvonaj, in da se mora poslušati samo mnenje celega naroda. Vlada bode lahko zbornico razpustila, ako se ne bode sprejelo njene predloge; ali novo voljena zbornica, ki pride za sedanjó, bode vladi le še bolj jasno povedala narodovo mišljenje, dejal je. Znano je, da večina rumunskega naroda ne hče dovoliti judom popolne jednako-pravnosti, in da to mnenje zastopajo opozici-jonalci v zbornici. Dobro je tedaj učinil Blaremborg sè svojo izjavo, kajti, da je glasovanje tajno, glasovalo bi tudi mnogo poslancev iz opozicije za vladno predlogo, česar si pa ne bodo upali storiti pri imenskem glasovanju.

Javlja se, da je v *francoskem* ministerstvem svetu minolega ponedeljka poročal francoski notranji minister Lepère o izvolitvi Humbertovej in predlagal, naj se ta volitev ovrže za neveljavno, ker Humbert nij še bival šest mesecev v Parizu, predno je bil voljen, kakor postava velevala.

Dné 13. t. m. na večer je dospelo v Pariz 225 pomiloščenih; sprejelo jih je navdušeno nad 50 tisoč — radovednih Francozov.

„Nijsem, ampak vse ti bom povedal pozneje, samo mi stori to prijateljstvo, zato bom v prihodnjic peval vse pesni, katere boš želel in kadar boš hotel.“

„Če boš, pa grem!“

Oblečem se in grem, a on se kar zvali na kanape ter zaspi.

Ko sem se lepo komod napravil v Punkelmajorjevi postelji, nijsem mogel precej zaspati, ker se mi je vendar nekako čudna videla ta reč, še le, ko je solnce precej visoko stalo, sem zatisnil oči.

Nijsem dolgo spal, kar potrka nekdo prav krepko na vrata. Kdo je bil?

Krojač je bil, katerega je Punkelmajor naročil k sebi po denarje.

Precej navskriž je pogledal žnidar, ko je opazil v postelji čisto nepoznano glavo s plavimi očmi in s staro-slovenskim nosom.

Italijanski poslanik v Parizu, general Cialdini, je dal svojo ostavko; dozdej njegova ostavka še nij sprejeta. Večina italijanskega kabineta je za to, da bi se odpravil davek na mlenje; s tem pak nij zadovoljen finančni minister Grimaldi, ker odpadlo bi naenkrat 80 milijonov lir državnih dohodkov, a ne vé se, kako bi to svoto drugod vdobili.

Angleški minister Cross je te dni na meetingu v Clitheronu zagovarjal iztočno politiko zdanje angleške vlade. Dejal je, da bi tudi vsaka druga liberalna vlada morala tako politiko izvrševati, kakor jo zdanja, pri kateri bode tudi na dalje še ostala.

Iz *Simle* se 14. t. m. javlja: „Združeni sosedni rodovi so napali angleški ostrog pri Alikeylu, ali angleški vojaki so napad odbili in sovražnike razpršili.“ To nij dokaz, da je z zasedenjem Kabula od Angležev uže dognana angleško-afganistanska vojna.

Domače stvari.

— (Ljubljanska mestna gospod-ska) naznanja, da morajo vsled vladnega ukaza z nova cementirane biti vse mere in vage, ki so bile cementirane 1876. in 1877. leta, in sicer óne od prvega imenovanih let uže do konca prihodnjega decembra meseca, druge vsaj konci marca novega leta.

— (Proračuni) ljubljanskega mesta za 1880. leto ležé v ekspeditu mestnega magistrata, kjer si jih lahko ogleda kdor hoče.

— (Državne preskušnje o gozdarstvu) bodo po naukazu poljedeljskega ministerstva letos v Ljubljani, in se začné 29. dan t. m. ob devetih dopoldne pri tukajšnji deželni vladi.

— (Nagrada) po gospodu deželnem predsedniku je dobil kovač Janez Mandelj iz Ustja v litjskem okraju, ker je bil prvi, ki je objavil gospodski, da goved na Kranjskem boleha za kugo.

— (Dramatičnega društva odbor) nas prosi razglasiti, da je društveni občni zbor preložen za teden dni, da bode torej v nedeljo 26. dan t. m. ob 11. uri dopoldne v čitalnični dvorani.

— (Ljubljanska „Liedertafel“) ima drevi ob osmih svoj prvi „družinski večer“ pri Tavčarju (Hotel Europa).

— (O vremenu.) Nenadni vremenski preobrat sega daleko okoli in drugé je bilo menda še hujše kakor pri nas. Iz Slov. Bistrice se nam piše: Po nenavadno lepem vremenu, nastal je včeraj jug, popoldné dež, zvečer ob 6. uri blisk in grom, in denes pravo zimsko vreme. Na Pohorji je bilo uže zjutraj snega do kolena, pri nas pa celi dan sneži in burja brije iz vseh kotov. Saeg je

polomil veliko sadnega drevja, v vinogradih pa leži žlahtno grozdje pod sneženo odejo. Ako to vreme kmálu ne poneha, bo škoda neizmerna, ker je večina in najboljših vinogradov še neobranih in bi se sicer letos smela pričakovati izborna kapljica. — Iz Gradca pa smo prejeli to-le poročilo: Denes po noči je jelo snežiti in sneži neprenehoma. Drevje — še zeleno — ne more nositi težke snežene odeje, katere se vedno množi; za to se óno strašno lomi in poka. Mestni park je poln odlomljenih vej; mlado drevje je vse razčesano. Škoda lepih nasadov! Škoda bo tudi po vinogradih velika.

— (Iz kranjske kmetijske družbe.) Vsled zadnjih dveh konfiskacij nam je tako predla za prostor, da nijsmo doslé mogli obširno poročati o poslednji seji društvenega odbora dne 5. t. m. Niti denes ne moremo navajati vsega, nego samo na kratko to-le omenjamo: G. dr. Bleiweis je poročal, da se mu je posrečilo najti naslednika pokojnemu Skalétu za učilnico o podkovstvu in živino-zdravništvu, na katerej je Skalé podučeval skozi 29 let; odbor je sklenil pogajati se z novim učiteljem. Oskrbovanje društvenega vrta je bilo izročeno znanemu pomologu gosp. Vodétu, prej posestniku v Dolskem. — Vodja slapenske vino- in sadjerejne šole g. R. Dolenec je pisal odboru, da bode prihodnji mesec podal se na Dolenjsko podučevati o trtoreji, in sadjereji; prve dni novembra da pride v Rateče in od tod da bode potoval naprej po dolenjskih vinorodnih krajih do Trebnega. G. Dolenec bode kraje, kjer namerja predavati, razglasil o pravem času in naznanil, kedaj tja pride. — Gledé poduka učiteljskih pripravnikov v poljedelstvu na ljubljanske izobraznici je sklenil odbor, da ponovi prošnjo, ki jo je v tej zadevi uže poslal ministerstvu: naj se v pripravnici poduk o najpotrebnejših oddelkih kmetijstva ali resno goji ali pa popolnem opusti. Res je skrajni čas, da se uže konec naredi zdanjej polovičarske učnej uredbi, ki je gola „selbstfopperei“.

— (Požari.) Dne 13. t. m. je v Brežah Ribniškega okraja pogorelo 5 hiš in 7 gospodarskih poslopij s pridelki vred, dne 15. pa so okolo poludne zanetili baje otroci ogenj v vasi Neverke postoniskega okraja; pogorela so poslopja treh gospodarjev.

Tucl.

16. oktobra:

Pri *Slonu*: Pletersnik iz Lesec. — Waland iz Konjic. — Holzer iz Gradca.

Pri *bavarskem dvoru*: Skok iz Mengša.

— Bücher iz Monakova.

Pri *avstrijskem cesarji*: Kaendl iz Dunaja.

„Kaj želite?“ ga vprašam.

„Oprostite, kaj vi tukaj stanujete?“

„Tak nekak se mi zdi, da stanujem, ker ležim v postelji.“

„Vidim, ali jaz iščem prejšnjega stanarja.“

„Tistega nij več tu.“

Obrnil se je krojač in otišél je iskat v kancelijo svojega gospoda, katerega pa tudi tam nij našel tisto jutro. Ampak jaz sem pač našel še tisto jutro Punkelmajora v mojej sobi na kanapeju, kjer je prav sladko spal in pa hrkal.

Ko se je probudil, me je najprej vprašal:

„Si ga vrgel ven?“

„Koga?“

„Šnajderja!“

„Tako? Ti si torej vedel, da pride krojač in zato si me poslal, da te zastopam brez

polnomoči? Nijsem ga vrgel, ampak tebe bom pač postavil na lastne noge, če me boš še enkrat hotel tako namagjariti, kakor si me denes“ itd. sem ga ošteval, kolikor se je dalo to storiti brez zamere.

Zahvalil se mi je končno, da sem ga zastopal doma pred krojačem, potem je pa šel svoje denarje štet. Lehko je preštel vse, kar je imel, ker je samo tri šestice našel v levem žepu, potem je pa rekel: „tu autem domine miserere nobis!“ obrnil se je ter otišél, ne v pisarno, kjer bi ga bil utegnil čakati krojač, ampak v ošterijo je nesel one tri šestice, da ga ne bi spominjale na primljeni in potrošeni predujam plače.

Ko se je bilo vse to zgodilo, je prišel zopet k sebi Punkelmajor, iz Kravje doline doma, in je rekel, da si je z 80imi goldinarji pošteno nasolil pamet!

Razglas.

Za leto 1880 sestavljeni proračuni dohodkov in potroškov mestne blagajnice, zavoda ljudskih šol, zavoda za uboge, meščanskega zavoda, in splošnega ustanovnega zavoda, leže v smislu občinskega reda od 15. do 31. oktobra tega leta v magistratnem ekspeditnem uradu v splošni pregled, kjer se tudi kakošne opazke srenjčancv o taistih v zapisnik sprejemajo, da se more mestni zbor v svojem posvetovanju na nje ozirati.

Mestni magistrat v Ljubljani,
dné 13 oktobra 1879.

Dunajska borza 17. oktobra.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih . . . 68 gl. 45 kr.
Enotni drž. dolg v srebru . . . 69 " 65 "

Zlata renta	81	50
1860 drž. posojilo	127	20
Akcijske narodne banke	838	"
Kreditne akcije	265	70
London	117	10
Srebro	"	"
Napol.	9	31 1/2
C. kr. cekini	5	58
Državne marke	57	75

Št. 712 ex 1879/pr.

(486—2)

Oznaniilo.

Oni oddelek računskega odseka (z likvidaturo) c. k. finančne direkcije, kateri je bil dozaj v starem policijskem poslopi na Turjaškem trgu, biva od 14. oktobra l. l.

v novem finančnem poslopi na
poljanskej cesti, h. št. 2
v drugem nadstropji.

C. k. finančna direkcija za Kranjsko.
V Ljubljani, dné 4 oktobra 1879.

V najem se dá

na Brodu hišna štev. 32 pri mostu pod Šmarno goro gostilna s 3 sobami, kuhinjo, shrambo za jedila, vinsko kletjo, 1 magazinom za žito, 1 konjskim hlevom, nekoliko kuhinjskega in obednega orodja, sobno pripravo itd. Kdor si želi poslopije ogledati, ima priiko do 16. dné decembra t. l. Pismena vprašanja in ponudbe naj se pošiljajo naravnost meni; odgovor dobode vsakdo takoj.

(485—2)

Ivan Malinšek

v Taenu pošta Št. Vid nad Ljubljano.

Umetne zobé in zobovja z zračnim pritiskom

najboljše konstrukcije, vdevlje se brez bolečin.

Zobne operacije

izvršuje z narkozo gaza za smejeti

zobozdravnik A. Paichel,

polet Hradeckega mostu, 1. nadstropje.

Njegovo esenco ustne vode se dobiva razen v zdravilskem lokalu tudi pri gg. lekarjih Mayer in Svoboda in pri g. Karinger-jl. (472—5)

Največja razprodaja

z dolaj imenovanih stvari s svetovne razstave, za polovico vrednosti.

Žepne ure.

(Iz Švajce).

Vsaka ura je najfinije repasirana, na trenotek regulirana in jamci se na 3 leta.

Najboljše in najceneje ure sveta!

Krasna ura na valjar iz najtežjega nikel-srebra, na sekund repasirana, z zastoj pridodano veržico od pravega double-zlata, medaljonom, ključcem in baršunastim etui-jem, preje gl. 15, zdaj samo gl. 5.80.

Žepna ura iz umetnega zlata, na minuto regulirana, z zastoj pridodano vilo fino veržico od pravega double-zlata, ključcem in baršunastim etui-jem, samo gl. 3.75.

Krasna ura na siderce iz težkega nikel-srebra, na sekundo regulirana, z zastoj pridodano veržico od pravega double-zlata, medaljonom in baršunastim etui-jem, preje gl. 21, zdaj samo gl. 7.75.

18lotna srebrna ura na valjar, puncovana v c. kr. kovnici, a 15 rubini, razen tega na novem električnem potu pozlačena, na sekundo regulirana, preje gl. 27, zdaj samo gl. 12.60.

Krasna, prava 18lotna puncovana srebrna ura za gospe, a 15 rubini, razen tega na novem, električnem potu pozlačena, tako, da je ne more noben zlatar sveta od pravo zlatih razločiti; razen tega zastoj jedno veržico iz umetnega zlata in najfinijega venecijanskega pletiva, preje gl. 28, zdaj samo gl. 16.

Krasna cizelirana žepna remontoirska ura, na dršku brez ključa za navijati, z dvojnim in kristalnim oklopom, preje gl. 24, zdaj samo gl. 8.85, z veržico od double-zlata itd.

Isto tako fina email-ura s strojem za odbijanje ur, more se porabiti v najelegantnej sobi, gl. 2.85.

Regulirana ura za buditi z ropotuljo, more se tudi uporabiti kot ura za pismo mizo, preje gl. 12, zdaj pa samo gl. 6.

Število ur zmanjšalo se je, kdor želi tedaj imeti za malo novcev izvrstno uro, ki povsod najmerj stane četirikrat več, naj se preje ko močoge obrne na zdolaj označeno firmo.

Solnčniki in dežniki.

(Iz Milana v Italiji.)

Jeden solnčnik od ponarejene svile z belo, zeleno, rdečo ali plavo podatavo, s plastičnim nikelnakom in posebnim podstavom paspolirano, preje gl. 4, zdaj samo gl. 2.

Jeden italijanski kloth-dežnik z zapenjačem od kina-srebra in najfinije rezano palico, preje gl. 4.50, zdaj pa samo gl. 2.30.

Jeden double-solnčnik za gospe in gospe, podstavljen in v vseh barvah, z zapenjačem od kina-srebra in veržico stane samo gl. 2.

Dežni plašči od proževine in ogrtači.

(Amerika.)

Oni izvrstni dežni plašči so zaradi svoje vrednosti odlikovane s 15 medaljami, a zaradi svoje dvojne svrhe, za dež kot kaput, za lepo vreme kot elegantni moderni ogrtači za nositi je najboljša in najpraktičnejša obleka. Ti dvojni kaputi so stali preje gl. 14 do 16, ter se zdaj za čudno malo ceno od gl. 7.30 do 8.30 dobivajo. Naj nikdo ne opusti naročiti si te obleke, posebno ker se dobiva vsake velikosti.

2000 tucatov ameriškanih
svilnih natikačev in nogovic

(Filadelfija v Ameriki.)

najzdravejša nošnja, hladi noge in popije pot, 6 parov gl. 1.50, nogovice 3 pare gl. 1; tste so jednobarvene, v najmodernijih bojah, nebezno plave, rdeče, sive in pisane.

Še jedenkrat priporočamo spoštovanim čitateljem, to dobro in samo jedenkrat v življenju kazočo se priliko porabiti in naročbe tako hitro in mnogobrojno kolikor je mogoče priposlati, da se more zadovoljiti vsakemu posébe, ker po prvi objavi tega naznanila, prodaja se jako veliko.

Naslov za pisma: A. FRAISS, Rothenthurmstrasse, Hauptdepot industrieller Fabrikate, 9, BEČU.

Naročbam iz Bosne in Hercegovine treba priložiti novce, ker se tja pouzetbe ne pošiljajo.

Izdatelj in urednik Mako Armic.

Leština in tisk „Narodne tiskarne“.

4000 tucatov francoskih batistnih žepnih rut (Pariz),

vsi zarobljeni in s sortiranimi okrajci, za nečuvno nisko ceno od gl. 1 po tucatu, preje so stali gl. 4.50.

Stvari iz britanija-srebra.

(Sheffield v Angleskej.)

Britanija-srebro je jedina na svetu postojeca novina, ki za 20letno uporabo bela ostane, kot pravo 13-lotno srebro. Jamstvo je tako gotovo, da se s tem jamstvo obvezujemo, novce takoj in brez zapreke nazaj dati, ako bi namizno orodje očrnilo.

12 pravih angleskih vilic in nožev od britanija-srebra z zastoj pridodanimi in k istimi pripadajočimi žlicami, vse skupaj preje gl. 9, zdaj samo gl. 3.93.

6 podstakov (tac) od britanija-srebra, preje gl. 5, zdaj samo gl. 1.75.

6 isto takih sedalcev za nože, preje gl. 4.50 zdaj samo gl. 1.75.

1 pusica za sladkor od britanija-srebra, preje gl. 4, zdaj gl. 1.20.

1 par srečnikov od britanija-srebra, preje gl. 3.50, zdaj 1.20.

1 vrčica za jajce, preje 60 kr. zdaj 30.

1 zvonice za mizo od britanija-srebra, preje gl. 4, zdaj samo gl. 1.42.

1 sprava za poper in sol, preje gl. 2.50, zdaj samo 75 kr.

1 karafindeč za jesh in olje, preje gl. 8, zdaj samo gl. 4.50.

1 sprava za žvepljenke od britanija-srebra, težka za namizo, preje gl. 3, zdaj samo 95 kr.

Najobmamljivejši, najfinejši ponarejeni
briljantni lišp

(Amsterdam in Brazilija.)

Ta svetno poznati lišp, ki se označuje od največjih poznalcev umetnin tega sveta kot najuspešnejše, kar se je doslej v tej stroki izdelavalo, je radi svojega solnčnega obrusa v to namenjen, da se za drage novce kupljeni pravi lišp izpodrine, ker ni jeden zlatar celega sveta ne more teh ponarejenih briljantov od pravih razločiti, ako jih ne podvrže preje najnatančnejemu preiskavanju. Celi lišp okovan je s pravim double-zlatom.

1 briljantni prstan, najnovejša in najfinjša zlata fasona samo gl. 2.

1 par briljantnih uhanov, z jednim ali dvema biseroma v ponarejenem srebrnem okovu, gl. 2.50.

1 briljantna broša z več nego 20 kameni, gl. 2.50.

1 briljantni medaljon, najlepša fasona zlata, samo gl. 2.50.

1 briljantni križec za vrat v lepe obliki, samo gl. 2.

1 briljantna narokvica same gl. 2.50, jako obmamljiva.

1 briljantni diadem ali spona za lasé gl. 2.50.

1 par briljantnih pripjenjakov za lasé gl. 2.50, najmodernejše tega sveta.

1 veržica okolo vratu iz double-zlata, najfinjša pletivo, preje gl. 10, zdaj samo 2.50.

1 kratka veržica za uro, iz double-zlata, preje gl. 6, zdaj gl. 1.50.

3200 tucatov
svilenih žepnih robcev.

(Neapel v Italiji.)

Ti žepni robci so nam bili poslani za razprodajo od neke pale firme, stali so preje gl. 18—20, a mi dajemo tucat samo kolikor zaloha traje za malo ceno od gl. 10—6 po tucatu. Za svilo smo porok, ter se prosa za najhitrejšo naročbo, ker se hitro razprodajejo in se lahko rabijo tudi kot robci za vrat.

Nevrjetno ali resnica je!

Jedna cela oprava za gospe (Druzdani).

sestoječa iz jedne ženske oprave iz pravobojnega franc. kretona ali tako zvanega ruskega platna z mnogim lišpom in najmodernejšega kroja samo gl. 3.75, kjer je se samo za delo plačalo gl. 8.

Jedna fina oprava s krasno nališpanim plaščekom iz pravobojnega kretona ali ruskega platna samo gl. 5.50, a za samo delo se je plačalo fl. 12.

Najpraktičnejše je, da so te oprave vsake gospé pristale in brez njih biti ne more.

Zaradi mnoge prodaje priporoča se najhitrejša naročba.

Tega še nij bilo!

2000 komadov

pravih angleskih plaidov za pot.

(London.)

Ta za doma in pot neobhodno potrebna reč se priporoča silno p. n. prebivalcem te dežele. Vsi plaidi so za prodajo samo slučajno k nam došli, so iz najfinijše in najtežje angleške plaid-tkanine, jako veliki in široki, tudi kot potno pokrivalo za upotrebiti in še jedno leto kasneje more si človek iz te izvrstne tkanine napraviti celo garderobo. Preje so stali gl. 14 do 16, zdaj samo gl. 5.50 do 7.50.

Perilo

za gospe in gospe.
(Rumburg v Češkej.)

Jedna moška oxford-srajca, četvornata z 2 ovratnikoma gl. 1.70.

Jedna fino vezana moška srajca iz najboljšega širtinga gl. 1.70.

Jedna gladka četvornata strong-srajca gl. 1.70.

Jedna jako fina ženska srajca s krazno vezeno gl. 1.70.

Jeden divno olišpan nočni korset, drugačno vezan, gl. 1.70.

Jedno ženske hlačiice z najlepšo vezljanim lišpom, gl. 1.70.

Jedna krasna suknja za gospe, z najfinjšim plisjem nališpana, gl. 1.70.

Jeden francoski steznik životnik za ženske gl. 1.50.

Vse perilo je najboljšje in najtrajnejše delo, ter je preje 4krat več stalo. Pri naročbi je treba samo obseg vrata v centimetrih naznaniti.

Oljene slike

s fino pozlačenimi okviri.

(Monakovo.)

Te krasne oljene slike so s prosto roko na platno slikane, visoke so 21 dunajskih colov, a 26 palcev široke, izvedene v akademijah za lepe umetnosti, v finih cvetjem in arabeskami olepšanih okvirih. Te slike krasé vsako sobo in dvorano, ter so ali slike dežel, iz raznih genre in svetniki vsacega imena. Preje je stala jedna slika gl. 15, zdaj z okviro vred samo gl. 4.85, katera prilika se ne bude nikdar več podala.

Obuvalo

za gospe in gospe.
(Dunaj.)

Najfinije obuvalo iz telečje kože, dvakrat sešito, z 2 ali 3 podplati, najsolidnejše dunajsko delo, par za gospe po gl. 4.85, za gospe gl. 3.85, vsi črevlji v najnovejši modernji fasoni. Pri naročbi treba naznačiti daljino in višino noge, ali pak črevlji priposlati na ogled. Vsi črevlji so preje dvakrat več stali.

(348—11)